

Nr 123.

Ankom till riksdagens kansli den 11 maj 1945 kl. 12 m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen å kapitalbudgeten under statens allmänna fastighetsfond gjorda framställningar angående anslag för budgetåret 1945/46, i vad avser justitiedepartementets verksamhetsområde.

(3:e avd.)

1:o) **Modernisering av tvättstuga m. m. vid centralfängelset i Mariestad.** I propositionen nr 1 har Kungl. Maj:t å kapitalbudgeten under statens allmänna fastighetsfond (bilaga 1, punkt 1, s. 1—4 av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över justitiedepartementens ärenden för den 4 januari 1945) föreslagit riksdagen att till Modernisering av tvättstuga m. m. vid centralfängelset i Mariestad för budgetåret 1945/46 anvisa ett investeringsanslag av 73 000 kronor.

I skrivelse den 28 augusti 1944 har *fångvårdsstyrelsen* begärt ett anslag av 73 000 kronor för modernisering av tvättstuga, badstu och kök vid centralfängelset i Mariestad.

Byggnadsstyrelsen har avgivit yttrande i ärendet den 31 augusti 1944.

Departementschefen har anfört följande.

Centralfängelset i Mariestad är ett jordbruksfängelse med ett 70-tal platser. I anslutning till anstalten finnas numera tre kolonier, Rödjan, Leverstad och Lockerud, med ett sammanlagt platsantal av 38. De båda sistnämnda kolonierna äro nyinrättade. Enligt strafflagberedningens förslag till omorganisation av anstaltsväsendet är fängelset med tillhörande kolonier avsett att bibehållas.

Att en anstalt av denna storleksordning och typ saknar maskinella hjälpmedel för tvätt är uppenbarligen oekonomiskt. I samband med moderniseringen av tvättinrättningen skall enligt fångvårdsstyrelsens förslag anordnas badrum för personalen, vilken hittills icke haft tillgång till bad inom anstalten. Personalbad och bastu äro behöfliga, särskilt med hänsyn till att befattningshavarna och de intagna så gott som helt sysselsättas i jordbruk. Den byggnad, där bastun är inrymd, befinner sig på grund av fuktbildning i mycket dåligt skick och uppvärmningsanordningarna äro otidsenliga och delvis uttjänta. Även de hygieniska anordningarna i övrigt vid anstalten vilka påtalats, äro enligt min mening så bristfälliga, att förbättringar äro av nöden. Jag får därför förordna bifall till fångvårdsstyrelsens hemställan i dess helhet.

Bihang till riksdagens protokoll 1945. 6 saml. Nr 123—126.

Utskottet.

Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Modernisering av tvättstuga m. m. vid centralfängelset i Mariestad* för budgetåret 1945/46 anvisa ett investeringsanslag av 73 000 kronor.

2:o) **Iståndsättande av direktörsbostad vid ungdomsanstalten i Uppsala.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 2, s. 4 och 5) hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Iståndsättande av direktörsbostad vid ungdomsanstalten i Uppsala* för budgetåret 1945/46 anvisa ett investeringsanslag av 15 000 kronor.

3:o) **Uppförande av växthus vid vissa fångvårdsanstalter.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 3, s. 5 och 6), vilket avser centralfängelset å Härlanda och ungdomsanstalten i Ystad, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Uppförande av växthus vid vissa fångvårdsanstalter* för budgetåret 1945/46 anvisa ett investeringsanslag av 7 000 kronor.

4:o) **Ny verkstadsbyggnad vid centralfängelset i Härnösand.** Kungl. Maj:t har (punkt 4, s. 6—8) föreslagit riksdagen att till Ny verkstadsbyggnad vid centralfängelset i Härnösand för budgetåret 1945/46 anvisa ett investeringsanslag av 185 000 kronor.

I skrivelse den 18 november 1944 har *fångvårdsstyrelsen* anhållit om ett anslag av 185 000 kronor till uppförande av ny verkstadsbyggnad vid centralfängelset i Härnösand.

Byggnadsstyrelsen har avgivit infordrat utlåtande i ärendet.

Departementschefen har anfört följande.

Vid centralfängelset i Härnösand, som är centralanstalt för hela Norrland och som, förutom sinnessjukavdelning, har 129 platser för vanligt fångförvar, finnas för närvarande blott en mindre maskinverkstad för snickeri och två smärre verkstadslokaler, som utnyttjas för sadelmakeri- och snickeriarbeten. Det förslag av strafflagberedningen, varom fångvårdsstyrelsen erinrat, innebär bland annat, att de slutna anstalter, som enligt beredningen böra bibehållas och där tillfredsställande arbetsdrift nu ej är anordnad — däribland centralfängelset i Härnösand — skola fördes med verkstadslokaler för att de intagna skola kunna under sunda och hygieniska förhållanden sysselsättas med lämpligt arbete. Till detta förslag kan jag, såvitt avser Härnösandsfängelset, ge min anslutning. Vid en så stor anstalt som det här gäller framstår behovet av rymliga arbetslokaler såsom särskilt trängande. I enlighet härmed finner jag mig böra förorda, att anslag anvisas för ifrågavarande verkstadsbyggnad.

Vid byggnadens uppförande avses fångarbetskraft komma till användning i största möjliga utsträckning. Byggnadsarbetena komma därför endast i re-

lativt ringa utsträckning den fria arbetsmarknaden till godo. Av det begärda anslagsbeloppet skulle således, enligt vad fångvårdsstyrelsens arkitekt under hand upplyst, endast omkring 30 000 kronor avse' arbetslöner. Med hänsyn till det trängande behovet av byggnaden bör anslag för ändamålet uppföras å riksstaten.

Utskottet tillstyrker Kungl. Maj:ts förslag och hemställer alltså,

Utskottet.

att riksdagen må till *Ny verkstadsbyggnad vid centralfängelset i Härnösand* för budgetåret 1945/46 anvisa ett investeringsanslag av 185 000 kronor.

Stockholm den 11 maj 1945.

På statsutskottets vägnar:

J. B. JOHANSSON.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit

från första kammaren: herrar *Johan Bernhard Johansson, Oscar Olsson, Pauli, Lindström, Gränebo, Sven Larsson, Bernhard Nilsson, Bäckström, Karl Andersson, Manner-skantz, Wiklund* och *Ivar Persson*; samt

från andra kammaren: herrar *Törnkvist Eriksson* i Stockholm, *Svensson* i Grönvik, *Ward, Danielsson, Falla, Persson* i Tidaholm, *Pettersson* i Dahl, *Andersson* i Malmö, *Mårtensson, Wallentheim* och *Birke*.
